

מיסוי על פרישה ופנסיה (חלק ב')

מאת: רו"ח אריה דן

ב. פטור על "קצבה מוכרת"

מגיל 60 אנו נהנים מהטבה נוספת בעת הפרישה. מדובר על פטור ממס על כספים המשולמים לנו ועומדים בהגדרת "קצבה מוכרת".

מדובר על כספים שנבעו מהפקדות ששולם עליהן מס הכנסה כבר בעת ההפקדה, או שלא היינו זכאים לקבל עליהן הטבות מס בעת ההפקדה, וכן כספי פיצויים שחויבו במס בעבר (כגון הפקדות העובד מעל לתקרה, חיובי שווי וכד') וכספים פרטיים אחרים פטורים ממס.

בפועל קיים קושי טכני מול חברות הביטוח ומס הכנסה לאתר את הסכומים הנ"ל הנחשבים כ"קצבה מוכרת", ונדרשת השקעה לא קטנה בשחזורם והוכחתם לרשויות המס (בדרך כלל על ידי ניתוח תלושי השכר והמס שנכסה לאורך השנים).

החל משנת 2015 חברות הביטוח מחויבות להפריד ("לצבוע") לנו את הסכומים הנ"ל בדו"ח השנתי וכך יהיה קל יותר בעתיד לזהותם ולהחליט האם כדאי לנו לקבל את הכספים בפנסיה חודשית נוספת שפטורה ממס, או למשוך אותם בסכום חד פעמי (שבו הקרן פטורה ממס והרווחים יתחייבו ב-15 אחוזים)

ג. מעל גיל 60 במיסוי על ההכנסה הפסיבית (שכירות וכד') מותרות מדרגות המס הנמוכות (החל מ-10 אחוזים) כמו בהכנסה מיגיעה אישית. יחיד שטרם מלאו לו 60 ממוסה על הכנסותיו הפסיביות ממדרגת המס ההתחלתית בשיעור 31 אחוזים.

ד. ניתנת נקודת זיכוי נוספת ליחיד שהוא או בן זוגו הגיע לגיל פרישה וכלכלת בן הזוג עליו.

ה. ניכוי ממס על הכנסות מריבית בגין פיקדון בתאגיד בנקאי או תוכנית חיסכון - בדרך כלל הבנק מחשב את הפטור הנ"ל וההחזר מועבר לחשבון באופן אוטומטי.

ו. בגיל הפרישה קיימות הטבות מס נוספות על הכנסות מדמי שכירות, בשוק ההון ובשל הכנסות נמוכות.

לפני המשך חלק ב' של המאמר ברצוני לעדכן אתכם בתיקון משמעותי בנושא הפנסיה שחוקק לאחרונה. בחוק ההסדרים לשנת 2017 נקבעה **חובת ההפקדה לחיסכון פנסיוני לעצמאים**.

חובת ההפקדה חלה על עצמאים מגיל 21 עד 60 (נקבע שעצמאים שגילם 55 ביום כניסת החוק גם כן פטורים מהפקדות).

שיעור ההפקדה לפנסיה החובה הוא בשיעור 4.45 אחוזים עד חצי השכר הממוצע במשק (4837 ש"ח) ו-12.55 אחוזים על החלק שמעל מחצית השכר הממוצע במשק ועד גובה השכר הממוצע.

על פי התקנות, עצמאי שלא יפקיד לפנסיה ייקנס בסך 500 ₪.

חשוב לדעת כי הקצבה שאנו מקבלים בפרישה היא הכנסה חייבת במס, והטבות המס אשר אנו זכאים להן מגיל הפרישה הן אלו אשר מפחיתות את תשלום המס בפועל.

במהלך השנים שונו התקנות כך שהמיסוי שחל על כספי הפנסיה הוא בהתבסס על:

1. סוג הקופה.
2. מועד ופתיחת הקופה והוותק שבה.
3. מעמד החוסך (שכיר/עצמאי).
4. גיל המימוש (יציאה לפנסיה).

עיקר הטבות המס על הקצבה בגיל הפרישה הן:

א. פטור על "קצבה מזכה"

קצבה מזכה היא קצבה המשולמת על ידי המעביד או קופת גמל, והיא מוגבלת בתקרה המתעדכנת מדי שנה. בשנת 2016 הייתה בסך 8,360 ₪.

שיעור הפטור מהסכום הנ"ל הוא 49 אחוזים ויועלה בהדרגה בשנים הבאות עד ל-67 אחוזים.

רו"ח אריה דן, רואה החשבון של הפ"י - משרד רואי חשבון סנדק, דן ושות'.

למאמר "מיסוי על פרישה ופנסיה (חלק א') מאת רו"ח אריה דן, ראו פסיכואקטואליה מאוקטובר 2016, עמ' 66.